

Den ærede 5te Landstingsmand for 7de Kredts (Madsen) vilde gøre gældende, at det var saa meget mere urimeligt at komme med et saa urimeligt Forslag som dette i Øjeblikket, fordi den protektionistiske Strøm i Verden staar i Begreb med at vende sig. Jeg vil raade det ærede Medlem til først at se denne Strømfæntning konstateret, før han tager den til Udgangspunkt for sine Betragtninger. At man i Amerika efter at have vedtaget denne Lov er blevet ubehagelig overrasket ved at vaagne op til den Prisforhøjelse for alle Artikler, og at det har reageret ved de umiddelbart efter stedfundne Valg, er ganske naturligt, men derfra at gøre den Slutning, at man overhovedet har domfældt det protektionistiske System, eller, at man har villet bryde Staven over en saa moderat Beskyttelse som den, vi overhovedet have kendt heri Landet, og som ogsaa dette Forslag gaar ud paa, er et meget stort Spring. Naar det ærede Medlem, saa oven i Købet nævnedes Frankrig som et Eksempel paa denne Strømfæntning, vil jeg næsten antage, at det ærede Medlem ikke har haft Lejlighed til at gøre sig bekendt med det franske Toldlovsforslag, som det foreligger nu. Det er protektionistisk helt egenem, og jeg tror ikke, at der ikke er nogen som helst fornuftig Tvivl om, at det bliver fuldtid vedtaget uden Vædringer i Frihandelsretning; der er i hvert Fald ikke nogen Antydning af, at det skulde blive Tilfældet, og derfor det ærede Medlem havde haft Lejlighed til at gøre sig bekendt med et Forslag som dette, vilde det ærede Medlem studse over, hvorledes man med det dobbelte Formaal for Øje at skaffe Statskassen tilkæftelige Indtægter og at udmaale Beskyttelse til enhver Del af Industriene i saa stort Maal, som den behøvede, hvorledes man med dette dobbelte Formaal for Øje har udformet Forslag indeholdende omtrent halvshvende Hundrede forskellige Positioner og af disse nogle, hvor den enkelte Position igen indeholder 15 eller 20 Satter, det kalder jeg et protektionistisk Forslag, som paa ingen Maade kan sammenlignes med den spredte Beskyttelse, den moderate Beskyttelse, der hiit og her kan spores i det af mig forelaagte Forslag.

Den Anke, der atter i Dag er fremkommen mod vor Toldlov, at der derigennem tilflyder Statskassen saa mange flere Millioner i Indtægt end for 10.—20 Aar tilbage, den Indvending forstaar jeg oprigtig talt ikke. Det forekommer mig ikke alene, at det tværtimod maatte være glædeligt for alle, at Staten gennem Toldafgiften har haft tilstrækkelige Midler til at dække sine Udgifter, men det forekommer mig i en anden Henseende at være endnu heldigere at iagttage

denne Fremgang, idet den jo staar i nøje Forhold til den forøgede Evne til Forbrug her i Landet, med andre Ord til Velstanden. Det er jo givet, at naar Tolden nu giver dobbelt saa meget — jeg tror, det var det, det ærede Medlem anførte — som den gav for 20 Aar siden, er det et Udtryk for, dels at Forbruget er steget til det dobbelte, dels at de Forretningsvirksomheder, der forbruge Raastoffer og Hjælpestoffer, ogsaa have øvet deres Virksomheder. Det forekommer mig, at det i enhver Henseende maatte betragtes som glædeligt, at Toldindtægterne ere voksende; der er jo ikke nogen enkelt, der derved kan beklage sig, thi er den enkelte Toldstat vokset, hidrører det jo fra, at den enkelte har været i Stand til at forbruge mere, end han var i Stand til for 20 Aar siden.

Og naar det saa fremhæves, at gennem Toldafgifterne ere de indirekte Skatter saa ganske voksende de direkte over Hovedet, ja, da er det fuldstændig rigtigt; men det forekommer mig at være meget tilfredsstillende, at ikke de direkte Skatter ere voksende; det vilde for mig have været noget langt mere betænkeligt. Og hvorfor? Ganske simpelt fordi Grundlaget for de direkte Skatter er saa ganske overordentlig vanskeligt at bestemme. Jeg gad nok egentlig vide, om nogen af de tilstedeværende Grundejere virkelig græmmer sig over, at ikke Skatten paa Grundjendomme er vokset, samtidig med at Toldskatten er vokset. Jeg tvivler derom. De fleste ville vist nok sige om enhver ny Forhøjelse af Skatten paa det gamle Skattegrundlag, paa Hartkorn for Landejendommens Vedkommende, eller for Bygningernes vedkommende Bygningsafgiften efter Areal: Nej Tak, det svarer ingenlunde til disse Ejendommens Værdi og Produktion; det ville vi paa ingen Maade gaa ind paa at faa forøget direkte Skat af dem. Kommer man saa til den anden Klasse af direkte Skatter, den paa Personen, ja saa tror jeg, at Uenigheden vil blive meget større om, hvorledes man skulde fastsætte Grundlaget for en saadan Skat, og efter at man havde faaet fastsat Grundlaget derfor, kom den allerstørste Vanskelighed; det var at finde, hvor egentlig Skatteindtægten var. Det forekommer mig altsaa at være en besynderlig Beklagelse, at de indirekte Skatter ganske ere voksende de direkte Skatter over Hovedet. Men iøvrigt forekommer det mig, at det ærede Medlem maatte kunne trøste sig med, at om end de direkte Statskatter ere ikke voksende, saa ere til Gengæld de direkte Kommuneskatter voksende saa meget mere. Jeg vilde sætte megen Pris paa, om man kunde skaffe Kommunerne nogen indirekte